

„Židé reptali proti Ježíšovi, že řekl: *‘Já jsem chléb, který sestoupil z nebe’*“ (Jan 6,41). O reptání, nadávání, stěžování si, naštvanosti budeme dnes uvažovat. Postoj reptání není naší době, stejně jako době Ježíšově neznámý. Reptáme, nadáváme či si stěžujeme na počasí, politiku, práci, zdraví, náboženské otázky, jako že „ten náš farář je nemožný“, toto není výjimkou. A nebylo, viz židé reptající na prvního faráře katolické církve, Ježíše, který se prohlásil „chlebem z nebe“.

Ježíš se tomuto reptání pochopitelně bránil, tím že trval na svém, ať si myslí kdo chce, co chce, a ať se s tím popasuje, jak umí: *„Já jsem ten chléb živý, který sestoupil z nebe. Kdo bude jíst tento chléb, bude žít navěky. A chléb, který já dám, je mé tělo, obětované za život světa.“* Použil jsem výraz, že si „trval na svém“. Pochopitelně hájil pozice svého Otce, které přišel svým životem prezentovat. Nebyl však tím, kdo slepě trvá na svém, protože hájí svou nedotknutelnost, jak to mnozí občas tvrdohlavě děláme.

Co je příčinou reptání obecně? Řekl bych, je to nespokojenost s okolnostmi, které se nás dotýkají a s nimiž nim moc udělat neumíme, ani nemůžeme. Jsme nespokojení, často oprávněně. Plodem reptání je vyjadřování nespokojenosti, graduje to od reptání k nadávání, od nadávání k dalším projevům lidské nevole. Od nás se pak šíří špatná nálada, které strhává ostatní. Pan president Havel nejednou upozorňoval na „blbou náladu“ jako jed společnosti. Život ve stálém stěžování jedněch i druhých je neživou přišerností. Jen si zkusme změřit čas rozhovoru s člověkem, který stále, chronicky, na něco nadává, nic mu není pěkné, dobré... Za pár minut od takového utečeme, nebo druzí od nás, pokud ti nadávající jsme my. Výsledkem je izolace, osamocení, hořkost nad životem. Je zde lék. Jestliže jsme nespokojeni okolnostmi života na nás těžce dopadajícími, lék se jmenuje důvěra, že i přes tyto okolnosti půjdeme dál. Důvěra, že Pán i tak, ač se nám to nezdá, má přesto všechno v rukou.

Vzkříšený Ježíš, „pravý chléb z nebe“ vyučil sv. Pavla takto: *„Nezarmucujte svatého Božího Ducha, který vám vtiskl svou pečeť pro den vykoupení. Daleko ať je od vás každá zahořklost, prchlivost, hněv, hádání, nactiutrhání a všechny druhy špatnosti“* (Ef 4,30-31). Upozorňuje nás, křesťany, že my máme, ač jsou okolnosti života jakékoli, pečeť pro den vykoupení. Pečeť vítězství. Jsme určeni k vítězství. Zvítězíme nad vším, co nás sráží. Proč mít tedy náladu poražených, proč skleslost, smutek, hněv, hořkost?

Přesto se člověk může dostat do stavu, jalo jeden z největších proroků, Eliáš, muž Bohem vyvolený a velmi obdarovaný: *„Eliáš (...) přál si smrt a zvolal: ‘Už je toho dost, Hospodine, vezmi si můj život’*“ (1 Král 19,4-8). Okolnosti natolik přitvrdily, že ho to zlomilo a přál si už konec. Utek do samoty pouště a bylo mu už vše jedno. Takovému člověku už nestačí říkat, aby nebyl zahořklý, prchlivý, aby se nehněval, nehádal, nenadával na všechny kolem. To by s námi asi rychle vyběhl. Mám jednoho spolubratra, vlastně ještě jednoho, ale znáte to jistě taky: potřebujete si postěžovat, zanádat, prostě dostat to ze sebe ven, pochopitelně mezi přáteli. A on vás začne ve své ryzí zbožnosti poučovat, že je to všechno dobrý, jak se to hodí, a že takto bych neměl mluvit. Nebít páteho přikázání, tak takový „učitel“ letí oknem. Hospodin se takto musel zastat i Joba od podobně „dobře míněné útěchy“ jeho přátel. Žvástali moralizující hlouposti tak dlouho, až se na ně i Bůh osopil. Ani u Eliáše Bůh nekvákal zbožné keci

a nevyléval plítkou útěchu. Pomohl mu tím, že ho nechal se vyvzdorovat, nechal si ho odpočinout, vyspat. Nakrmil ho tím základním a teprve poté začal promlouvat k jeho srdci, až přišel vhodný čas. Podobně se pomáhá takto zlomeným lidem. Dát mu pokoj – ne ho však opustit, naslouchat jeho nářku, nechat ho si zanádat, vypít s ním i na žal, když je to potřeba. Ovšem aby tato věta nebyla špatně pochopena – přítel je vždy jen pár a těch, co potřebují takto pomoci, opravdu málo, aneb ne každé pítí na žal je tím, o co nyní jde! Zprostředkovat „chléb a odpočinek“. A to jak tělesně, což bylo ve starozákonním příběhu, tak i duchovně. Pokojem je Duch Svatý, který přichází v modlitbě. V tichosti ze za přítele modlit. Až přijde čas a svolí, tak i s ním. Zde má místo přímluvná modlitba. Zde má místo eucharistie, Ježíš, lékař duší a chléb z nebe.

Reptání, jak jsme se dopátrali, je jedem vcházejícím do společnosti. Falešná zbožnost však hřebíkem do rakve toho, kdo trpí. Potřeba více důvěry v Krista je pro notorické stěžovače, ale i pro toho, kdo doprovází ony skutečně zlomené okolnostmi. Soucit, ticho, naslouchání, nemoralizování, výlev smutku, a to vše v modlitbě k Tomu, kdo může dát život, Chlebu přicházejícímu z nebe.